

francoske prekucije so zlobneži ta grad napadli in oropali ter odnesli tudi križ. Že takrat je gotovo večkrat v blato padel in pozneje se je v prahu valjal med drugo šaro, dokler ni prišel v prave roke. Ves vesel nese Ivan osnaženi križ k zlatarju, naj ga tehta in ceni. »Gospod!« vsklikne zlatar, »vi ste bogat mož! Dvojni zaklad imate! Prvič je to dragocena umetnija nenavadne lepote in drugič je čisto zlato! Križ je 20 funtov težak. Že zlato vrže 50 tisoč frankov; in toliko vam še danes plačam. Če se pa še umetnija prišteje, utegnete dobiti vsaj 60 tisoč frankov. Jaz sem znan na kraljevem dvoru in rad vam posredujem.«

Kdo je bolj vesel te ponudbe, kakor naš Ivan? Takoj se napotita h kralju.

Kralj je prekrasnega križa toliko vesel, da mu takoj odšteje 60 tisoč frankov. Ob jednom mu mora Ivan tudi še vse drugo dopovedati. Ko sprevidi, da je spreten slikar, naroči pri njem svojo sliko; hitro se razširi slava mladega umetnika in odslej mu ne manjka naročil. Srečen je!

Da, pošteno in bogoljubno vedenje pa stalna pridnost je najboljša podlaga srečnemu življenju. Ako hočete kdaj srečni biti, sedaj veste, kaj vam je storiti.

Kedaj osivijo naši lasje?

Nem, malo ste se začudili, češ, kaj bo pravil o sivih laseh nam, ko nas obseva še rajska pomlad človeškega življenja! Ali nam mari želi starosti!? Oj, nikar se ne hudujte, mladi prijatelji in prijateljice! Ni me napotila, da napišem te vrstice, ne žalostna starost, ne nje težave in nadloge, ampak le želja, da vam pokažem, kako lahko in hitro dobi srebrne lasce tudi mladi človek.

Videli ste že nemara prav slabega starčka, ki ni imel popolnoma sive glave, videli ste pa mogoče še krepkega moža, ki je ves osivel. Rekli boste takoj: Nekateri človek preje osivi, nego drugi. Kaj pa povzroči

hitro osivelost? vprašam vas. Ne rečem trikrat, da niste že slišali ljube matere ali dobrega očeta svariti: »Sinko, hčerka, ne nakopavaj mi nepotrebnih skrbi, ne delaj mi sivih las!« Torej skrb učini, da se število sivih las veča in veča, in čim huje tare človeka, tem nagleje sivi glava.

Lahko bi vam navedel mnogo, mnogo primerov, ki pripovedujejo, da je ta ali oni osivel v nekaj letih, mesecih, celo tednih, da, tudi v jedni noči, kaj v jedni noči — v jedni uri, v par minutah. Povem vam le dva dogodka.

Neka žena je imela pet otrok. Mož je moral v vojsko. Kaj naj počne potem sirota, če se ji ne vrne več domov! Pa moral je obleči vojaško suktnjo in nemudoma oditi na bojno polje.

Nekaj tednov dobiva žalostna mati pogosta poročila iz vojske, potem pa ni celi mesec nobenega glasu o njenem možu. Nenadno ji prinese neki znanec tužno vest, da je oni, za katerim tako žaluje in toguje, svoje drago življenje dal za zlato domovino. Žena se tako prestraši, da se ji po noči posivijo vsi lasje.

Še drug primer.

Neki deček v Švici, pripovedujejo, je bil tako predrzen in junašk, da se je namenil odnesti mlade jastrebe, ki so imeli svoje gnezdo na pečini sredi velikega prepada. Ni jih mogel doseči, kajti njih domovanje je bilo veliko previsoko pritrjeno, zato je sklenil mali drznež poskusiti svojo srečo z zgornje strani. Pomagalo mu je pri delu več drugov. Pričvrstili so na vrh pečine močno vrv, po kateri se je spustil proti jastrebičem. Vedel je pa, da ne bo kos starima, če ga zasačita pri ropu, in pripasal si je meč, s katerim ju bo odgnal ali končal. Komaj dospe do ptičjega stanovališča, že se zaletita stara vanj, in seči mora po orožju. Pogumna roparja premaga — padla sta mrtva v globok prepad — toda ob zadnjem vdarcu zgreši pravo smer in vseka — v vrv. Na majhni tanki niti obvisi. Uverjen, da ni nikake pomoči, gleda že smrti v steklene oči. Smrtonosen strah ga pretrese, nesrečnež sklene roki in zre proti nebu . . .

Glejte, sam angelj varuh priskoči na pomoč, na niti potegnejo tovariši svojega junaka vrh skale. Pa kaj so ostrmeli? Čemu se čudijo? Mesto črnih, lepih kodrov pokrivajo dečku bistro, a preveč predrzno glavo sami sivi lasje tako, da je podoben devetdesetletnemu starčku.

Seveda je človek, ki hipoma osiví, jako rahločutnega srca, in strah, skrb, nesreča mora biti jako jako velika.

Potrudite se torej, da ne boste svojih roditeljev prehitro osivili, kajti za osivelostjo ni več dolgega življenja.

Rastislav Posavec.

Poletne podobice.

(Piše Janko Barlé.)

III.

Kosmačev Mihec je bil majhen deček, ali velika glava. V prvi razred je še le hodil, ali znal je že čitati, da se ni ustrašil nobene slovenske knjige. Prašnikarjev Tinče bil vam je drugačen modrijan. On je hodil tudi v prvi razred, ali je poznal le abecednik in še tistega je lomil le za silo, prav kakor bi orehe klatil. Zato je pa tudi Mihec ob večerih in v nedeljo popoldne razne knjige, posebno pa Mohorjeve, kar glasno čital in vse ga je poslušalo. Vsaki je dejal: Ej Mihec to je deček, ta pa zna.

Vse je Mihca ljubilo in on je bil vesel in zadovoljen. Le nekaj ga je bolelo. Majhen je bil Mihec, majhen. Če je stal pri veliki javorovi mizi, bil je komaj malo višji od nje.

Kosmačevi so imeli lepo kravico — liska je bila. Ojej, imela je tako lepe vite roge, na glavi in po hrbtu belo liso, mehko dlako in velik podvratnik. Dajala je vsaki dan toliko dobrega mleka. Kaj bi dal Mihec, da bi smel z lisko na pašo; vendar mati ga niso nikdar pustili, ker je bil majhen, tako majhen. Dali so raje vsako leto Breznikovemu pastirju par dvojač (desetic), in liska se je pasla z Breznikovo živino.